



ZDRUŽENIE SAMOSPRAVNÝCH ŠKÔL SLOVENSKA

Návrh štruktúry Štátneho vzdelávacieho programu a rámcového učebného plánu pre základné školy

V dňoch 2. až 4. mája sa konalo Celoslovenské zasadanie pléna ZSŠS, ktoré na základe rokovania v krajských sekciách vytvorilo návrh novej štruktúry Štátneho vzdelávacieho programu a návrh rámcového učebného plánu pre základné školy.

ZSŠS chce, aby sa daný návrh zaviedol ako povinný až potom, ako bude doplnený o obsahový a výkonový štandard jednotlivých predmetov. Podmienkou úspešnej zmeny je nastavenie obsahu učiva v jednotlivých predmetoch na uvedený počet hodín týždennej dotácie. Vtedy majú význam aj voliteľné hodiny a je možná aj profilácia školy. Doterajšia reforma zlyhala hlavne v tom, že nebol správne nastavený obsah jednotlivých predmetov. Obsah prevyšoval dotáciu hodín, a tak škola musela použiť voliteľné hodiny na doplnenie povinných predmetov a tým jej nezostal priestor na svoje špecifiká. Ďalej je potrebné, aby všetky predmety mali jednotnú štruktúru a spôsob určenia cieľov, vzdelávacích štandardov a pod.

Na základe doterajších skúsenosti s prácou so Štátnym vzdelávacím programom (ďalej ŠVP) navrhujeme niektoré časti vypustiť. Zároveň opätovne žiadame prepracovať – zjednodušiť časti, ktoré sme navrhli zachovať, najmä profil absolventa primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania. Doterajšia definícia je veľmi nekonkrétna a široká.

Navrhovaná štruktúra ŠVP:

| ISCED I | ISCED II |
|---------------------------------------|---|
| úvod | úvod |
| Primárne vzdelávanie | Nižšie sekundárne vzdelávanie |
| Ciele primárne vzdelávania | Ciele nižšieho sekundárneho vzdelávania |
| Primárny stupeň školského vzdelávania | Nižší sekundárny stupeň školského vzdelávania |
| Profil absolventa | Profil absolventa |
| Vzdelávacie oblasti | Vzdelávacie oblasti |

| | |
|---|---|
| Charakteristika vzdelávacích oblastí | Charakteristika vzdelávacích oblastí |
| Vzdelávacie štandardy | Vzdelávacie štandardy |
| Rámcové učebné plány | Rámcové učebné plány |
| Osobitné podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami | Osobitné podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami |

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov nahradiť metodickými pokynmi na zostavovanie školských vzdelávacích programov (ďalej ŠkVP), ako samostatný dokument, ktorý nie je súčasťou ŠVP.

Návrh rámcového učebného plánu pre základné školy:

- V navrhovanom rámcovom učebnom pláne sme **zjednotili názvy predmetov**
 - a) informatická výchova a informatika na jednotný názov **informatika**
- Zdôvodnenie: dvojaké pomenovanie je podľa nás zbytočné.
 - b) názov telesná výchova (1. stupeň) a telesná a športová výchova (2. stupeň) na **telesná a športová výchova (pre obidva stupne ZŠ)**.
- Zdôvodnenie: Čoraz častejšie sa dostávajú rôzne druhy športov aj na 1. stupeň ZŠ, a preto je na mieste vložiť do názvu aj športová výchova.
- **Zaviedli sme nový názov** pre predmety pracovné vyučovanie, svet práce a technika - **praktické zručnosti**. Pre tento predmet by nemal mať definovaný obsahový a výkonový štandard pre každý ročník taxatívne. Jeho obsah by mal kopírovať potreby regiónu a možnosti školy a naozaj by mal deti naučiť praktickým zručnostiam. Vzhľadom k tomu, že školy nemajú vytvorené podmienky na daný predmet, mal by byť zavádzaný postupne od prvého a piateho ročníka.
- Vyradili / Zrušili sme z povinných predmetov druhý cudzí jazyk, ktorý si môže škola vybrať a vložiť do vlastných UP ŠkVP v rámci disponibilných / voliteľných hodín. Veľa žiakov základnej školy má problém zvládnuť jeden **cudzí jazyk**. Zároveň by škola mala mať opäť na výber, aký cudzí jazyk si zvolí.

- Zachovať delenie na skupiny v predmetoch v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.
- Vyučovacia hodina má 45 minút . Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. vyučovacie bloky.
- Športové triedy majú zvýšený celkový počet hodín o 12 na 1. stupni a o 15 na 2. stupni na predmet športová príprava.
- Podľa § 19 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov môže škola poskytovať vzdelávanie v rámci primárneho vzdelávania aj v nultom ročníku. Celkový týždenný počet vyučovacích hodín v nultom ročníku je 22. Učebný plán a učebné osnovy pre nultý ročník vypracuje škola podľa potrieb a rozvojových možností konkrétnej skupiny žiakov, vychádzajúc zo štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne a pre primárne vzdelávanie (ISCED 0 a ISCED 1).
- Škola môže v nižšom sekundárnom vzdelávaní v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však 161. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín nad 146, tieto sú financované spravidla z vlastných zdrojov. Športové triedy majú zvýšený celkový počet hodín o 15 na predmet športová príprava.
- Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 5. a 6. ročníka nesmie byť vyšší ako 30, pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka nesmie byť vyšší ako 34.
- Voliteľné hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Časť z nich môže ponechať ako voliteľné hodiny, v ktorých si žiak alebo jeho zákonný zástupca vyberie predmety z ponuky školy. Na voliteľné hodiny je možné využiť aj polhodinovú dotáciu do týždňa.
- Voliteľné hodiny možno využiť na:
 - a. Vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.
 - b. Vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.
 - c. Vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych výchovno-vzdelávacích programov.
 - d. Špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

| Štátny vzdelávací program | | | | | | | | | | | |
|--|---------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| Vzdelávacia oblasť | Predmet | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | SPOLU |
| Jazyk a komunikácia | slovenský jazyk | 8 | 6 | 6 | 6 | 5 | 4 | 4 | 5 | 5 | 49 |
| | cudzí jazyk | | | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 21 |
| Príroda a spoločnosť | prírodoveda | 1 | 1 | 1 | 1 | | | | | | 4 |
| | vlastiveda | | 1 | 1 | 1 | | | | | | 3 |
| Človek a príroda | fyzika | | | | | | 1 | 1 | 2 | 1 | 5 |
| | chémia | | | | | | | 1 | 1 | 2 | 4 |
| | biológia | | | | | 1 | 1 | 2 | 1 | 1 | 6 |
| Človek a spoločnosť | dejepis | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 2 | 6 |
| | geografia | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 5 |
| | občianska náuka | | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 4 |
| Človek a hodnoty | ETV/ NAV | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 9 |
| Matematika a práca s informáciami | matematika | 4 | 4 | 3 | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 34 |
| | informatika | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | | | 6 |
| Človek a svet práce | praktické zručnosti | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 8 |
| Umenie a kultúra | výtvarná výchova | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | | | 7 |
| | hudobná výchova | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | | | 7 |
| | výchova umením | | | | | | | | 1 | 1 | 2 |
| Zdravie a pohyb | telesná a šp. vých. | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 18 |
| Spolu povinná časť | | 18 | 19 | 21 | 21 | 22 | 23 | 25 | 24 | 25 | 198 |
| Školský vzdelávací program | | | | | | | | | | | |
| Voliteľné hodiny | | 4 | 4 | 4 | 5 | 5 | 6 | 5 | 6 | 5 | 44 |
| Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny | | 22 | 23 | 25 | 26 | 27 | 29 | 30 | 30 | 30 | 242 |